

Робоча програма з навчальної дисципліни «Постановка голосу» для студентів за напрямом підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво».

Розробники: Макарова Е. В. – старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв;
Яковенко В. Г. – старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв;
Кацалап О. В. – викладач кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу Інституту мистецтв.

Протокол від «07» вересня 2016 року № 1

Завідувач кафедри
академічного та естрадного вокалу _____ (С. М. Садовенко)

1. Опис навчальної дисципліни «Постановка голосу»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4 III курс – 1,5 IV курс – 2,5	Галузь знань: 0202 «Мистецтво» Напрямок підготовки: 6.020204 «Музичне мистецтво» Перший (бакалаврський) рівень (на базі початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти)	Нормативна	
Модулів – II		Рік підготовки: III та IV Семестри: V, VI, VII, VIII	
Змістових модулів: 4 III курс – 2 IV курс – 2			
Загальна кількість годин – 144 год.		Аудиторних: 54 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання – 1 год.		Практичні, семінарські: 54 год.: V сем. – 17 год. VI сем. – 14 год. VII сем. – 18 год. VIII сем. – 5 год.	
		Самостійна робота: 49 год. V сем. – 18 год. VI сем. – 3 год. VII сем. – 16 год. VIII сем. – 12 год.	
		Види контролю: модульний контроль – 5 год.: V сем. – 1 год. VI сем. – 1 год. VII сем. – 2 год. VIII сем. – 1 год. Семестровий контроль: 36 год. Залік (V сем.) Екзамен (VIII сем.)	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

У запропонованій робочій навчальній програмі з навчальної дисципліни «Постановка голосу» йдеться, перш за все, про системність викладання даної навчальної дисципліни, що дозволить і надалі розвивати голосові можливості студентів, їх активне вокально-слухове сприйняття та вокальне відтворення на основі наукового розвитку вокального виконавства.

Мета навчальної дисципліни: підготовка висококваліфікованих вокалістів у процесі систематичних занять з постановки голосу, розширення музичного світогляду шляхом практичного ознайомлення з вокальними творами світової класичної музики, розвиток образного мислення та художнього смаку, формування викладацьких якостей під час роботи над розбором творів дитячого вокально-педагогічного репертуару, духовна підтримка та спрямування на професійно-творчий і особистісний розвиток, на готовність до самоорганізації та самовдосконалення.

Завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння основ методики формування, розвитку й охорони співацького голосу;
- практичне засвоєння методики роботи над музичними творами;
- всебічний розвиток творчих здібностей та розкриття виконавського та викладацького потенціалу студентів.

У робочій навчальній програмі з навчальної дисципліни «Постановка голосу» враховані такі особливості організації навчального процесу та норми опрацювання навчального матеріалу, як програмні вимоги у поєднанні з підбором навчального вокального репертуару з урахуванням вокально-виконавських здібностей студентів, їх попередньої вокально-музичної підготовки і естетичних уподобань, критерії оцінювання тощо. Досягнення студентів на практичних заняттях з навчальної дисципліни «Постановка голосу» контролюються протягом навчального року за змістовими модулями в кожному семестрі.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль I

Змістовий модуль 1 (III курс, V семестр)

Вокально-виконавська майстерність

Розвиток вокально-виконавських здібностей студентів, вокально-художня виразність у виконавстві, підготовка до викладацької діяльності. Закріплення вокально-технічних та художніх навичок у процесі роботи над

музичним та літературним текстом творів навчального вокального репертуару.

Тема 1. Опора співацького звуку. Співацьке дихання. Висока позиція звучання голосу.

Удосконалення роботи над виробленням високої позиції звучання голосу. Засвоєння поняття про співацьке дихання та дихальну опору співацького звуку. Удосконалення звучання голосних звуків протягом усього діапазону. Розвиток діапазону.

Тема 2. Кантиленний спів. Методи вирівнювання регістрів. Поняття регістрової будови співацького голосу.

Ознайомлення з регістровою будовою співацького голосу. Розбіжності в структурі регістрів чоловічих і жіночих голосів. Особливості виконання перехідних звуків між регістрами (подвійне перекриття). Оволодіння навичками співу з різними динамічними нюансами, навичками вирівнювання регістрів. Засвоєння механізму «прикриття» звуку. Закріплення навичок кантиленного співу в процесі роботи над творами класичного та сучасного репертуару.

Змістовий модуль 2 (III курс, VI семестр)

Удосконалення й закріплення вокально-технічних навичок

Удосконалення вокально-технічних навичок як необхідна умова подальшого розвитку співацького голосу.

Тема 3. Опанування різними формами звуковедення.

Удосконалення навичок кантиленного співу впродовж усього діапазону під час виконання українських народних пісень. Формування фальцетного звучання. Набуття навичок філірування звуку в процесі роботи над творами класичного вокального репертуару. Вдосконалення звучання голосних звуків.

Тема 4. Розвиток вокального слуху та співацьких уявлень.

Розвиток самоконтролю в процесі співу, контролю за інтонаційною точністю виконання, емоційним станом. Відпрацювання вміння створювати відповідний емоційний стан з метою акторсько-виразного виконання вокальних творів.

Модуль II

Змістовий модуль 3 (IV курс, VII семестр)

Розвиток вокально-виконавської майстерності студента

Удосконалення та закріплення вокально-технічних навичок як необхідного фактору розвитку вокально-виконавської майстерності.

Тема 5. Розвиток вокально-виконавських навичок під час роботи над творами шкільного репертуару.

Закріплення навичок артикуляції та дикції, вдосконалення рівності звучання голосу впродовж усього діапазону, розширення динамічних можливостей голосу, розвиток виконавських здібностей. Уміння використовувати знання анатомо-фізіологічних особливостей розвитку голосового апарату дітей під час роботи над творами шкільного репертуару. Усвідомлення важливості ролі навчального вокального репертуару в процесі навчання співу.

Тема 6. Розвиток навичок стильової й жанрової інтерпретації вокальних творів.

Уміння використовувати знання про жанр, стиль, форму вокальних творів. Розуміння значення тембрального забарвлення співацького голосу. Розвиток виконавських здібностей під час роботи над вивченням українських народних пісень та творів сучасних українських авторів. Осмислення літературного тексту у вокальному виконавстві.

Змістовий модуль 4 (IV курс, VIII семестр)

Закріплення вокально-технічних навичок, необхідних для кваліфікованої роботи майбутнього вчителя музичного мистецтва

Формування поняття про художньо-образний зміст вокального твору. Усвідомлення необхідності удосконалення виконавсько-художніх умінь та навичок.

Тема 7. Створення художнього образу вокального твору та відображення його емоційного змісту.

Формування уявлень про специфіку музично-образного відображення світу. Використання власного емоційно-естетичного досвіду для створення художнього образу вокального твору. Уміння створювати певний емоційний настрій для об'єктивного відображення змісту музичного твору. Формування поняття співацького еталону.

Тема 8. Акумуляція художньо-виконавських умінь та навичок.

Формування творчого підходу до вивчення вокальних творів. Уміння тримати увагу школярів засобами вільного володіння голосом та музичним інструментом. Удосконалення звучання голосу впродовж усього діапазону, розширення його динамічних можливостей. Розвиток художньо-виконавських можливостей під час роботи над сучасним репертуаром.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	Усього	Аудиторні	Лекції	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна робота	Модульний контроль	Семестровий контроль
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль І									
Змістовий модуль 1 (ІІІ курс, V семестр)									
Вокально-виконавська майстерність									
Тема 1. Опора співацького звуку. Співацьке дихання. Висока позиція звучання голосу	17	9		8			9		
Тема 2. Кантиленний спів. Методи вирівнювання регістрів. Поняття регістрової будови співацького голосу	18	8		9			9		
Модульний контроль	1							1	
Форма контролю	Залік								
Разом за змістовим модулем 1	36	17		17			18	1	
Змістовий модуль 2 (ІІІ курс, VI семестр)									
Удосконалення й закріплення вокально-технічних навичок									
Тема 3. Опанування різними формами звуковедення	9	7		7			2		
Тема 4. Розвиток вокального слуху та співацьких уявлень	8	7		7			1		
Модульний контроль	1							1	
Форма контролю	-								

Разом за змістовим модулем 2	18	14		14			3	1	
Модуль II									
Змістовий модуль 3 (IV курс, VII семестр)									
Розвиток вокально-виконавської майстерності студента									
Тема 5. Розвиток вокально-виконавських навичок під час роботи над творами шкільного репертуару	17	9		9			8		
Тема 6. Розвиток навичок стильової й жанрової інтерпретації вокальних творів	17	9		9			8		
Модульний контроль	2							2	
Форма контролю	-								
Разом за змістовим модулем 3	36	18		18			16	2	
Змістовий модуль 4 (IV курс, VIII семестр)									
Закріплення вокально-технічних навичок, необхідних для кваліфікованої роботи майбутнього вчителя музичного мистецтва									
Тема 7. Створення художнього образу вокального твору та відображення його емоційного змісту	12	4		4			8		
Тема 8. Акумуляція художньо-виконавських умінь та навичок	5	1		1			4		
Модульний контроль	1							1	
Семестровий контроль	36								36
Форма контролю	Екзамен								
Разом за	54	5		5			12	1	36

змістовим модулем 4									
Усього годин	144	54		54			49	5	36

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Не передбачено	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль I		
Змістовий модуль 1 (III курс, V семестр)		
Вокально-виконавська майстерність		
1.	Удосконалення роботи над виробленням високої позиції звучання голосу.	2
2.	Засвоєння поняття про співацьке дихання та дихальну опору співацького звуку.	2
3.	Удосконалення звучання голосних звуків протягом усього діапазону. Розвиток співацького діапазону.	4
4.	Регістрова будова співацького голосу. Особливості виконання перехідних звуків між регістрами (подвійне перекриття).	2
5.	Оволодіння навичками співу з різними динамічними відтінками, навичками вирівнювання регістрів.	4
6.	Засвоєння механізму «прикриття» звуку. Закріплення навичок кантиленного співу в процесі роботи над творами класичного та сучасного репертуару.	3
Разом за змістовим модулем 1		17
Змістовий модуль 2 (III курс, VI семестр)		
Удосконалення й закріплення вокально-технічних навичок		
7.	Удосконалення навичок кантиленного співу впродовж усього діапазону під час виконання українських народних пісень.	2
8.	Формування фальцетного звучання.	1
9.	Набуття навичок філірування звуку в процесі роботи над творами класичного вокального репертуару.	2
10.	Вдосконалення звучання голосних звуків.	2
11.	Самоконтроль у процесі співу за інтонаційною точністю	4

	виконання, емоційним станом.	
12.	Відпрацювання вміння створювати відповідний емоційний стан з метою акторсько-виразного виконання вокальних творів.	3
Разом за змістовим модулем 2		14
Модуль II		
Змістовий модуль 3 (IV курс, VII семестр)		
Розвиток вокально-виконавської майстерності студента		
13.	Закріплення навичок артикуляції та дикції, вдосконалення рівності звучання голосу впродовж усього діапазону, розширення динамічних можливостей голосу, розвиток виконавських здібностей.	4
14.	Анатомо-фізіологічні особливості розвитку голосового апарату дітей.	3
15.	Роль навчального вокального репертуару в процесі навчання співу.	2
16.	Розуміння жанру, стилю та форми вокальних творів у вокально-виконавському процесі.	2
17.	Тембральне забарвлення співацького голосу. Розвиток виконавських здібностей під час роботи над вивченням українських народних пісень та творів сучасних українських авторів.	5
18.	Робота над літературним текстом у вокальному виконавстві.	2
Разом за змістовим модулем 3		18
Змістовий модуль 4 (IV курс, VIII семестр)		
Закріплення вокально-технічних навичок, необхідних для кваліфікованої роботи майбутнього вчителя музичного мистецтва		
19.	Формування уявлень про специфіку музично-образного відображення світу.	2
20.	Використання власного емоційно-естетичного досвіду для створення художнього образу вокального твору.	2
21.	Формування творчого підходу до вивчення вокальних творів.	1
Разом за змістовим модулем 4		5
Усього		54

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Не передбачено	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
Модуль I			
Змістовий модуль 1 (III курс, V семестр)			
Вокально-виконавська майстерність			
1.	Вироблення високої позиції звучання голосу. Ознайомлення з тематичною літературою.	4	20
2.	Засвоєння поняття про співацьке дихання та дихальну опору співацького звуку. Використання дихальних вправ (за необхідності).	5	25
3.	Закріплення знань про регістрову будову співацького голосу, специфіку виконання перехідних звуків, кантиленийний спів у процесі роботи над творами класичного та сучасного репертуару. Ознайомлення з тематичною літературою, аудіо- та відеозаписами.	4	20
4.	Вивчення літературного та музичного текстів вокальних творів програмного матеріалу.	5	25
Разом за змістовим модулем 1		18	90
Змістовий модуль 2 (III курс, VI семестр)			
Удосконалення й закріплення вокально-технічних навичок			
5.	Засвоєння навичок кантиленного співу впродовж усього діапазону. Ознайомлення з тематичною літературою, аудіо- та відеозаписами.	2	10
6.	Вивчення літературного та музичного текстів вокальних творів програмного матеріалу.	1	5
Разом за змістовим модулем 2		3	15
Модуль II			
Змістовий модуль 3 (IV курс, VII семестр)			
Розвиток вокально-виконавської майстерності студента			
7.	Закріплення навичок артикуляції та дикції, вдосконалення рівності звучання голосу впродовж усього діапазону, розвиток виконавських здібностей. Використання скоромовок для поліпшення дикції (за необхідності). Ознайомлення з тематичною літературою, аудіо- та відеозаписами.	4	20
8.	Закріплення знань анатомо-фізіологічних особливостей розвитку голосового апарату дітей. Ознайомлення з тематичною літературою.	3	15
9.	Усвідомлення важливості ролі навчального вокального репертуару в процесі навчання співу.	1	5
10.	Уміння використовувати знання про жанр, стиль і форму вокальних творів. Осмислення літературного	4	20

	тексту у вокальному виконавстві. Ознайомлення з тематичною літературою.		
11.	Розуміння значення тембрального забарвлення співацького голосу. Ознайомлення з тематичною літературою, аудіо- та відеозаписами.	2	10
12.	Вивчення літературного та музичного текстів вокальних творів програмного матеріалу.	2	10
Разом за змістовим модулем 3		16	80
Змістовий модуль 4 (IV курс, VIII семестр) Закріплення вокально-технічних навичок, необхідних для кваліфікованої роботи майбутнього вчителя музичного мистецтва			
13.	Уміння створювати певний емоційний настрій для об'єктивного відображення змісту музичного твору. Ознайомлення з тематичною літературою.	4	20
14.	Використання власного емоційно-естетичного досвіду для створення художнього образу вокального твору. Формування поняття співацького еталону. Ознайомлення з аудіо- та відеозаписами.	4	20
15.	Формування творчого підходу до вивчення вокальних творів. Ознайомлення з тематичною літературою. Вивчення літературного та музичного текстів вокальних творів програмного матеріалу.	4	20
Разом за змістовим модулем 4		12	60
Усього		49	245

9. Методи навчання

На заняттях з навчальної дисципліни «Постановка голосу» застосовуються такі методи навчання:

- **метод розв'язання** різних за ступенем складності навчальних завдань (дозволяє формувати в студентів систему практичних умінь і навичок; активізує їх навчальну діяльність);
- **метод ілюстрування** (застосування викладачем елементів показу правильного звукоутворення та звуковедення);
- **метод звукового регулювання** (дозволяє студентам контролювати звучання власного голосу, а також знаходити оптимальний режим роботи голосового апарату в процесі співу з музичним супроводом);
- **метод педагогічного аналізу** (формує педагогічне мислення студентів у конкретних педагогічних та виконавських ситуаціях засобом аналізу власних дій, розвиває їх вокальний, емоційний слух);
- **метод ескізної роботи над твором** (дозволяє набути навичок детальної роботи над вокальними творами, постановки вірних виконавських завдань тощо для застосування їх у подальшій викладацькій та музично-виконавській діяльності).

10. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів з навчальної дисципліни «Постановка голосу» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності студентів здійснюється відповідно до навчально-методичних карт, що розташовані нижче.

Навчально-методична карта навчальної дисципліни «Постановка голосу»

III курс

Модулі	Модуль I			
Назва змістового модуля	Змістовий модуль 1. Вокально-виконавська майстерність		Змістовий модуль 2. Удосконалення й закріплення вокально-технічних навичок	
Кількість балів за модуль	293,5		187	
Заняття	1	2	3	4
Години	8	9	7	7
Теми змістових модулів (практичні заняття) – 325,5 б.	Опора співацького звуку. Співацьке дихання. Висока позиція звучання голосу $(10+0,5)*8 = 84$ б.	Кантиленний спів. Методи вирівнювання регістрів. Поняття регістрової будови співацького голосу $(10+0,5)*9 = 94,5$ б.	Опанування різними формами звуковедення $(10+0,5)*7 = 73,5$ б.	Розвиток вокального слуху та співацьких уявлень $(10+0,5)*7 = 73,5$ б.
Самостійна робота – 105 б.	$5*9 = 45$ б.	$5*9 = 45$ б.	$5*2 = 10$ б.	$5*1 = 5$ б.
Види поточного контролю – 50 б.	Модульна контрольна робота (прослуховування (25 б.))		Модульна контрольна робота (прослуховування (25 б.))	
Підсумковий контроль	Залік		-	
Усього	293,5 Коефіцієнт – 2,935		187	

Навчально-методична карта навчальної дисципліни «Постановка голосу»

IV курс

Модулі	Модуль II			
Назва змістового модуля	Змістовий модуль 3. Розвиток вокально-виконавської майстерності студента		Змістовий модуль 4. Закріплення вокально-технічних навичок, необхідних для кваліфікованої роботи майбутнього вчителя музичного мистецтва	
Кількість балів за модуль	294		137,5	
Заняття	5	6	7	8
Години	9	9	4	1
Теми змістових модулів (практичні заняття) – 241,5 б.	Розвиток вокально-виконавських навичок під час роботи над творами шкільного репертуару $(10+0,5)*9 = 94,5$ б.	Розвиток навичок стильової й жанрової інтерпретації вокальних творів $(10+0,5)*9 = 94,5$ б.	Створення художнього образу вокального твору та відображення його емоційного змісту $(10+0,5)*4 = 42$ б.	Акумуляція художньо-виконавських умінь та навичок $(10+0,5)*1 = 10,5$ б.
Самостійна робота – 140 б.	$5*8 = 40$ б.	$5*8 = 40$ б.	$5*8 = 40$ б.	$5*4 = 20$ б.
Види поточного контролю – 50 б.	Модульна контрольна робота (прослуховування (25 б.))		Модульна контрольна робота (прослуховування (25 б.))	
Підсумковий контроль	-		Екзамен	
Усього	294		187+294+137,5=618,5 Коефіцієнт – 10,3	

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності Змістовий модуль 1	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування практичних занять	0,5	17	8,5
2.	Робота на практичному занятті	10	17	170
3.	Самостійна робота	5	18	90
4.	Модульна контрольна робота	25	1	25
Всього без підсумкового контролю		293,5		
Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта		2,935		
Залік				
Підсумковий рейтинговий бал		100		

№ п/п	Вид діяльності Змістовий модуль 2	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування практичних занять	0,5	14	7
2.	Робота на практичному занятті	10	14	140
3.	Самостійна робота	5	3	15
4.	Модульна контрольна робота	25	1	25
Всього без підсумкового контролю		187		
Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта		-		
Підсумковий рейтинговий бал		-		

№ п/п	Вид діяльності Змістовий модуль 3	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування практичних занять	0,5	18	9
2.	Робота на практичному занятті	10	18	180
3.	Самостійна робота	5	16	80

4.	Модульна контрольна робота	25	1	25
Всього без підсумкового контролю		294		
Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта		-		
Підсумковий рейтинговий бал		-		

№ п/п	Вид діяльності Змістовий модуль 4	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування практичних занять	0,5	5	2,5
2.	Робота на практичному занятті	10	5	50
3.	Самостійна робота	5	12	60
4.	Модульна контрольна робота	25	1	25
Всього без підсумкового контролю		187+294+137,5 = 618,5		
Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта		10,3		
Форма контролю		Екзамен		
Підсумковий рейтинговий бал		60		

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **методи усного контролю:** індивідуальне прослуховування, співбесіда, залік, екзамен.
- **методи самоконтролю:** уміння самостійно проводити аналіз та розуміти твори вокального репертуару.

Кожен модуль включає бали за роботу студента на практичних заняттях, за виконання самостійної роботи, модульний контроль.

Модульний контроль знань та вмінь студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу в змістовому модулі.

В таблицях, що розташовані нижче, представлено розподіл балів, які отримують студенти впродовж вивчення навчальної дисципліни «Постановка голосу» на III та IV курсах.

11. Розподіл балів, які отримають студенти

Змістовий модуль 1			Загальна кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Загальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта
Практичне заняття, самостійна робота	Практичне заняття, самостійна робота	Модульна контрольна робота			
T1	T2	25			
129	139,5				
			293,5	2,935	100

Змістовий модуль 2			Загальна кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Загальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта
Практичне заняття, самостійна робота	Практичне заняття, самостійна робота	Модульна контрольна робота			
T3	T4				
83,5	78,5	25	187	-	-

Змістовий модуль 3			Загальна кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Загальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта
Практичне заняття, самостійна робота	Практичне заняття, самостійна робота	Модульна контрольна робота			
T5	T6				
134,5	134,5	25	294	-	-

Змістовий модуль 4			Загальна кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Загальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта
Практичне заняття, самостійна робота	Практичне заняття, самостійна робота	Модульна контрольна робота			
T7	T8				
82	30,5	25	187+294+137,5=618,5	10,3	60

Кількість балів за роботу на практичних заняттях, за виконання самостійної роботи і модульний контроль залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасності виконання навчальних завдань;
- ✓ повного обсягу їх виконання;
- ✓ якості виконання;
- ✓ самостійності їх виконання;
- ✓ творчого підходу у виконанні завдань;
- ✓ ініціативності в навчальній діяльності.

12. Методичне забезпечення

- робоча навчальна програма;
- вокальні твори;
- навчально-методична література.

Орієнтовний вокально-педагогічний репертуар

Змістові модулі 1-2 (III курс)

Класичні твори

Бетховен Л. «Прощання Моллі»
 Бізе Ж. Арія Кармен, циганська пісня з опери «Кармен»
 Білаш О. «Журавлина туга»
 Брамс Й. «Даремна серенада»
 Варламов О. «Внутренняя музыка», «На заре ты ее не буди»
 Векерлен Ж. «Амінта»
 Верменич В. «Підкручу я чорії вуса»
 Глінка М. «Сомнение»
 Глюк К. Арія Паріса з опери «Паріс і Єлена»
 Гріг Е. «З водяною лілеєю», «Люблю тебе»
 Гуно Ш. Балада Маргарити з опери «Фауст»
 Гурільов О. «Сердце-игрушка», «Вам не понять моей печали», «Пробуждение»
 Лисенко М. «Садок вишневий коло хати»
 Майборода Г. «Запливай же, роженько весела»
 Моцарт В. Арія Зарастро з опери «Чарівна флейта», арія Церліни з опери «Дон Жуан», «Фіалка», «Ridente la calma»
 Сен-Санс К. Арії Далілі «Весна появилася» та «Открылася душа» з опери «Самсон і Даліла»
 Степовий Я. «Ой, три шляхи широкії», «Розвійтеся з вітром»
 Чайковський П. «Я тебе ничего не скажу», «То было раннею весной...»
 Шамо І. «Осіннє золото»
 Шопен Ф. «Бажання»

Народні пісні

«Баламути», «Взяв би я бандуру» в обр. В. Косенка
 «Бодай ся когут знудив» в обр. О. Свешникова
 «Дощик», «Казав мені батько», «Да туман яром», «Ой я в батька єдиниця», «Да куди їдеш, Явтуше» в обр. М. Лисенка
 «Ой ти, дівчино зарученая» в обр. А. Коціпінського

Вокально-педагогічний репертуар для дітей середнього шкільного віку4-5 клас

Українські народні пісні: «Котику сіренький» в обр. М. Вериківського
 «Прилетіла перепілонька» в обр. Л. Ревуцького
 «Зайчику, зайчику» в обр. Я. Степового
 «Корольок» в обр. А. Коломийця

Українські веснянки: «Прийшла весна», «Вийди, вийди Іванку»

Українські щедрівки та колядки: «Павочка ходить», «Щедрівочка щедрувала»

Пісні композиторів з супроводом:

Бистряков В. «Куда уехал цирк»

Глинка М. «Не щебечи, соловейку»

Гретрі А. «Суперечка»

Кириліна І. «Пісенька», «Не такий апельсин», «Засмутилось кошеня»

Фільц Б. «Любимо землю свою»

Шевченко Ю. «Диво-місто навпаки»

Змістові модулі 3-4 (IV курс)Класичні твори

Верді Дж. Арія Джильди з опери «Ріголетто»

Глюк К. Арія Орфея з опери «Орфей і Еврідіка»

Гріг Е. «Хатинка»

Гулак-Артемівський С. Пісня Оксани, пісня Одарки, пісня Карася з опери «Запорожець за Дунаєм»

Жербін М. «Останні квіти»

Кос-Анатольський А. «Чотири воли пасу я»

Ліст Ф. «Радість і горе»

Майборода П. «Тополина баркарола»

Моцарт В. «Alleluja» із мотету «Exsultate, jubilate»

Надененко Ф. «Сльози»

Римський-Корсаков М. Аріозо та арія Снігуроньки, третя пісня Леля, арія Весни з опери «Снігуронька»

Сен-Санс К. Арія Даліли «Любовь, дай своє обаянье» з опери «Самсон і Даліла»

Степовий Я. «Не беріть із зеленого луку верби»

Чайковський П. «Я ли в поле да не травушка была», «Он так меня любил!»

Народні пісні

«Вилітали орли з-за крутої гори» в обр. М. Лисенка

«Коло млина, коло броду» в обр. Г. Майбороди

«Очерет лугом гуде» в обр. Н. Скоробагатько

«Спать мені не хочеться» в обр. Л. Кауфмана
 «Чи я в лузі не калина була» в обр. О. Сандлера

Популярні пісні українських композиторів ХХ століття

Дворський П. «Смерекова хата»
 Івасюк В. «Водограй»
 Карабиць І. «Пісня на добро»
 Петриненко Т. «Пісня про пісню»
 Осадчий О. «Ти, земле моя»
 Поклад І. «Краю мій лелечий»
 Янівський Б. «Журавочка»

Вокально-педагогічний репертуар для дітей старшого шкільного віку

6-7 клас

Українські народні пісні: «По діброві вітер віє», «Ой, на горі та й жінці жнуть», «Ой літає соколонько», «Ой, на горі жита много»

Пісні композиторів з супроводом:

Глинка М. «Гуде вітер вельми в полі»
 Майборода П. «Пісня про вчительку»
 Кириліна І. «Будинок під блакитним дахом»
 Шевченко Ю. «Мій голубе ніжний»

На III курсі студент повинен вивчити:

в V семестрі – 1 вокаліз

- 1 вокальний твір (арію чи романс)
- 1 українську народну пісню (вміти виконувати з музичним супроводом та а cappella)
- 1 пісню для середнього шкільного віку (4-5 кл.) під власний супровід

у VI семестрі – 1 вокаліз

- 1 вокальний твір (арію чи романс)
- 1 українську народну пісню (вміти виконувати з музичним супроводом та а cappella)
- 1 пісню для середнього шкільного віку (4-5 кл.) під власний супровід

На IV курсі студент повинен вивчити:

в VII семестрі – 2 вокальні твори

- 1 українську народну пісню (вміти виконувати з музичним супроводом та а cappella)

1 пісню для старшого шкільного віку (6-7 кл.) під власний супровід

у VIII семестрі – 2 вокальні твори

1 українську народну пісню (вміти виконувати з музичним супроводом та а cappella)

1 пісню для старшого шкільного віку (6-7 кл.) під власний супровід

Вимоги до екзамєну

Під час складання екзамєну з навчальної дисципліни «Постановка голосу» студент повинен продемонструвати наступні навички у вокальному виконавстві: безшумний вдих, раціональний розподіл дихання впродовж усієї вокальної фрази, єдинорегістровий (мікстовий) спосіб звукоутворення та високу співацьку позицію, м'яку атаку звуку, навички кантиленного співу, округлене формування голосних та чітку дикцію, динаміку звуку, спів на legato та staccato, точне інтонування, артистизм та сценічну культуру.

На екзамєні студент повинен виконати один вокальний твір та одну дитячу пісню для старшого шкільного віку під власний супровід.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтин- гова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімальний можливий допустимий рівень знань (умінь).

FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1 – 34 балів	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

13. Рекомендована література

Основна

1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) / В. Г. Антонюк // Підручник. – К. : ЗАТ «Віпол», 2007. – 174 с.
2. Бриліна В., Ставінська Л. Вокальна професійна підготовка вчителя музики / В. Бриліна, Л. Ставінська // Методичний посібник для викладачів та студентів вищих педагогічних і мистецьких закладів. – Вінниця : Нова Книга, 2013. – 96 с.
3. Голубев П. В. Советы молодым педагогам-вокалистам / П. В. Голубев. – М. : Музгиз, 1963. – 87 с.
4. Дмитриев Л. Б. Основы вокальной методики / Л. Б. Дмитриев. – М. : Музыка, 1968. – 675 с.
5. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва / М. Микиша. – К. : Музична Україна, 1971. – 90 с.
6. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу / Н. С. Можайкіна // Хрестоматія: навчальний посібник. – К. : Видавництво Ліра-К, 2016. – 216 с.
7. Юцевич Ю. Музика : словник-довідник / Ю. Юцевич. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2003. – 352 с.

Додаткова

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу / В. Г. Антонюк // Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К. : Українська ідея, 2000. – 68 с.
2. Голос людини та вокальна робота з ним / Автор. колектив кафедри співу Інституту мистецтв // Монографія. – Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2010. – 336 с.
3. Детский голос / Под ред. В. Н. Шацкой. – М. : Педагогика, 1970.
4. Дорошок В. Д. Сливацький М. Ю. Основи вокально-педагогічної творчості вчителя музики / В. Д. Дорошок, М. Ю. Сливацький. – Івано-Франківськ, 2007.

5. Морозов В. Резонансная теория искусства пения и вокальная техника выдающихся певцов / В. Морозов. – М., 2001.
6. Юцевич Ю. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу / Ю. Юцевич. – К., 1998.

14. Інформаційні ресурси

1. Нотний матеріал.
2. Навчально-методична література.
3. Інтернет-ресурс.